Kazsamér Katalin Enikő, joghallgató
Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar

Recenzió Árva – Balázs – Barta – Veszprémi: Magyar Közigazgatási Jog Általános Rész 1.; Magyar Közigazgatási Jog Általános Rész 2.; Helyi önkormányzatok című könyveiről

Arra a kérdésre, hogy mit értünk közigazgatás alatt, nem egyszerű választ adni, hiszen többféle fogalom-meghatározás áll rendelkezésre. Amennyiben röviden szeretnénk válaszolni, akkor a Magyary Zoltán nevével „fémjelzett" definíciót alkalmazhatjuk, miszerint „a közigazgatás az állam adminisztrációja". A meghatározás ugyan tömör, mégis kifejezi, hogy a közigazgatás alapvető rendeltetése a közérdek képviselete és annak érvényesítése, mégpedig széles körben közhatalmi eszközökkel. A szerzők arra vállalkoznak, hogy az erre az összetett rendszerre jellemző hatályos szabályozás egészét bemutassák, reagálva az elmúlt években bekövetkezett változásokra.

A szabályanyag terjedelmére tekintettel a feldolgozás három kötetben valósult meg. A Magyar Közigazgatási Jog Általános Rész 1. és 2. könyv (Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. 291p., 245p.) által feldolgozott ismeretek formailag két külön kötetben kerültek elhelyezésre. Tartalmilag ugyanakkor szorosan összekapcsolódnak, együtt használva nyújtanak teljes képet az azokat haszonnal forgató olvasó számára. A Helyi önkormányzatok (Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. 274p.) című kötet a decentralizáció eredményeképpen megjelent helyi önkormányzatok helyzetét, kiemelt szerepét vizsgálja, figyelemmel azok történeti fejlődésére, a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája által támasztott követelményeknek való megfelelésükre, valamint a legújabb hazai és nemzetközi fejlődési tendenciákra.

A Magyar Közigazgatási Jog Általános Rész 1. kötetben a szerzők első lépésben arra a kérdésre keresik a választ, hogy a közigazgatás mint a végrehajtó hatalmi ág része, hogyan helyezhető el a hatalommegosztási modellek rendszerében. A probléma elemzését követően kerül sor a központi, területi és települési szinten működő intézmény- és szervezetrendszer működésének, valamint feladat- és hatásköreinek bemutatására, tekintettel a közigazgatás szerepkörének felértékelődésére. A munka rávilágít arra, hogy a közfeladatok egy rendkívül összetett rendszer útján kerülnek megvalósításra, kifejezésre juttatva a közigazgatás sajátosságának tekinthető feladat – szervezet – személyzet trichotómiát. A közvetett közigazgatás és az autonóm struktúrák tárgyalása során a szerzők nemzetközi kitekintéssel élnek a lehetséges fejlődési irányok megvilágítása érdekében. Változást elősegítő tendenciák követése állapítható meg a közszolgálat működésében is, mely a rendszer jelenlegi felépítésében és az alkalmazottak jogállásában érhető tetten.
A Magyar Közigazgatási Jog Általános Rész 2. kötetben a közigazgatási szervek által alkalmazott eljárások ismertetése történik. A jogalkalmazás, mely a jogszabályok egyedi esetekben történő alkalmazását jelenti, a közigazgatás aktív cselekvésében nyilvánul meg az ügyféli jogok érvényesítésekor vagy kötelezettségek teljesítésekor. Ez tükröződik a közigazgatási hatósági eljárás részletes szabályainak ismertetésekor is. A könyv felépítésében jelentős szerepet tölt be a szabálysértési eljárás ismertetése, kitekintéssel a történeti előzményekre, illetve az intézmény „kétarcú" tulajdonságának igazolására is.

A Helyi önkormányzatok című könyvben a szerzők felhívják arra a figyelmet, hogy a helyi autonómia képviselői a végrehajtó hatalmi ág részei, ugyanakkor a közigazgatás önálló pillérét képezik. A 2010-ben útjára indult helyi önkormányzati reform célul tűzte ki a jegyzők államigazgatási feladatainak csökkentését. Azonban a könyv olvasása során megállapítást nyer, hogy a rendszer mind a jogi szabályozás szintjén, mind a gyakorlatban egyelőre vegyes maradt. A

munka az önkormányzat valamennyi szervét részletesen bemutatja.

A kötetek mélyreható tudományos igénnyel tárják fel azokat a témaköröket, melyek bemutatására vállalkoznak. Stílusuk olvasmányos. A szerzők széles szakirodalmi bázisra támaszkodnak, figyelemre méltó a felhasznált források jelentős száma. Tekintettel arra, hogy kötetek alapvetően a nemzeti szabályozással foglalkoznak, elsősorban a magyar jogszabályi vonatkozások, illetve álláspontok bemutatása kerül előtérbe. A munkák szerkezete átlátható, felépítésük logikus, jól követhető. Ezáltal haszonnal forgathatják mind az egyetemi hallgatók, mind pedig a szakmai közönség és a gyakorló szakemberek egyaránt.